

Statligt arkiv lagrar filer i bunkern

Schwyz statsarkiv använder en underjordisk tidigare ammunitionsdepå, vilket är unikt i Schweiz.

Chefen för kulturkontoret, Valentin Kessler, i Cavern 3.5 med det 50 meter långa arkivvalssystemet (till vänster). Arkivchef Ralph Ruch vid de statiska hyllsystemen, där samlingen med konstverk och föremål från antiken lagras (uppe till höger). Den fuktiga entrén till tunnel nr 3 i Schrutloch. Bilder: Franz Steinegger

Franz Steinegger

Kan man lagra filer, målningar och gamla föremål i en bunker där vatten droppar från en vertikal klippvägg vid den skuggiga entrén? "Vi var först skeptiska", sa statsarkivarien Valentin Kessler igår när han inspekterade grotterna i Hinterberg.

Vid närmare granskning visade sig bunkern i Schrutloch vara det idealiska arkivrummet. Totalt sex grottor erbjuder gott om utrymme. Rummen i tunnlar har en konstant lufttemperatur på 10 grader och en luftfuktighet på 50 procent. Ventilationssystemet regleras av yttre och inre sensorer och mobila avfuktare. Det säkerställer ett konstant rumsklimat. Klimatvärdena kan övervakas via Internet, oavsett tid och plats.

3,8 kilometer utrymme för arkiv och objekt

2020/2021 gjordes två grottor i ordning i underjordisk passage nr 3 under ledning av kantonens byggnadskontor. De är säkrade mot eldsvåda, inbrott, stötar och jordbävningar.

I Cavern 3.5 installeras ett mer än 50 meter långt kompaktarkivsystem på 340 kvadratmeter, vilket ger statsarkivet nya lagringsreserver på 2500 hyllmeter för arkiv. Cavern 3.6 fungerar som ett skyddsrum för kulturtillgångar med statiska hyllor som har förvaringsreserver på 1300 hyllmeter. I båda grotterna, som är lika stora, har nätpaneler monterats på väggarna. Där kan målningar från kan-

Ett arv från det kalla kriget

Ammunitionsdepå I Schrutloch på vägen från Schlattli till Aufberg byggde den schweiziska armén tre huvudtunnlar 1956, var och en med två grottor och ett teknikutrymme. Militären lagrade ammunition där. De bombsäkra bunkrarna var en del av reduiten och ett arv från det kalla kriget. I efterdyningarna av arméreformen 95 togs de "ur drift".

År 2002 flyttade statsarkivet till de nya lokalerna vid Kollegi Schwyz. Men snart blev utrymmet för litet för den enorma mängden arkiv och objekt skulle la-

tonens konstsamling hängas och lagras. "Detta kommer att ge oss lagringsreserver under 15 år", förklarade Ralph Ruch, arkivchef på statsarkivet. Han är ansvarig för att fylla de nya lokalerna. De fyra andra grotterna i tunnlar 1 och 2, som ännu inte gjorts i ordning, fungerar som långsiktiga reserver.

gras. Först planerade man att bygga ut anläggningen vid Kollegi, med en kostnadsberäkning på 4,5 miljoner franc. Detta projekt genomfördes dock inte, främst av kostnads- och besparingsskäl.

År 2014 gjorde byggnadsdirektören vid den tiden, Othmar Reichmuth, sina regeringskollegor medvetna om bunkern i Hinterberg. År 2017 förvärvade kantonen hela systemet med de tre dubbla tunn-larna från Armasuisse, det federala kontoret för försvarsköp, för 760 000 franc.

Skampålen och svärdet försvinner in i bunkern

I ett första steg flyttar statsarkivet omfattande arkivsamlingar till Cavern 3.5 – samlingar som är digitaliserade eller mikrofilmade. Det är tidingar, ärendehandlingar såsom de från åklagarmyndigheten och stora privata samlingar. I ett andra steg flyttas cirka 450 objekt från kantonens konstsamling och en stor del av samlingen med 3300 föremål från antiken till Cavern 3.6: målningar, vapen, flaggor och bödelsvärd, den medeltida skampålen och vardagsföremål.

Flytten pågår till mitten av juni. De externa depåerna blev nödvändiga eftersom de tidigare depåerna i statsarkivet, källaren på det federala brevmuseet och kantonbiblioteket, svämmade över. Alternativet till att utvidga Kollegi (se ruta) gav resultat: I stället för 4,5 miljoner franc kostade utbyggnaden av Schrutlochs externa depå kantonen (med federalt stöd) 540 000 franc.